

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII DLA
MIASTA I GMINY JUTROSIN
NA LATA 2021-2024**

Urząd Miasta i Gminy Jutrosin
ul. Rynek 26
63-930 Jutrosin
www.jutrosin.eu

I. Wstęp

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i jest realizowane w postaci gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, uchwalanych przez rady gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

„Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Jutrosin na lata 2021 - 2024” określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych. Działania te mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program pozostaje w ścisłej kooperacji z „Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Jutrosin na 2021 rok” i może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów uzależnień uchwałami Rady Miejskiej w Jutrosinie.

II. Diagnoza

W zakresie przeciwdziałania narkomanii Gmina Jutrosin prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i wychowawczą, skierowaną do dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz edukację publiczną skierowaną do przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Zgodnie z raportem o stanie narkomanii w Polsce w 2019 roku wśród grupy wiekowej 15 – 34 lat, czyli młodzi dorośli, rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji. W krajach z najwyższymi wskaźnikami, jak we Francji (22,6% w 2017 roku), Włoszech (21,0% – 2017) oraz

Czechach (20,7% – 2017) jest to co piąta osoba. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10,4%, mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach.

W gminie Jutrosin przeprowadzone zostało wśród młodzieży w wieku około 14 lat badanie ankietowe pod hasłem „Młodzi i substancje psychoaktywne”. Badanie zrealizowane było przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Głównym celem badania była diagnoza występowania zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkół gimnazjalnych.

Oprócz zastanowienia się nad skalą tego problemu przedmiotem analizy była weryfikacja przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Poza tym skupiono się na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji wśród badanej młodzieży.

Jeśli chodzi o kwestię związaną z problemem narkotyków to analizując wyniki należy podkreślić, że dla 8% chłopców i dla 17% dziewcząt zdobycie marihuany byłoby łatwe. Spośród badanych 42% chłopców i 62% dziewcząt przyznało, że zdobycie marihuany byłoby niemożliwe. Jeżeli dostępność marihuany, substancji zakazanej w Polsce, jest wśród młodzieży prawie taka sama jak dostępność papierosów, to można mówić o kształtującym się problemie związanym z dostępnością tego narkotyku. Spośród ogółu badanych uczniów 85% chłopców i 89% dziewcząt deklaruje, że nigdy nie próbowało zażyć marihuany i dopalaczy. Badani uczniowie najczęściej sięgają po papierosa w okresie przejściowym ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Podobnie jest z sięganiem po alkohol, narkotyki i dopalacze.

Ankietowani mają świadomość, że narkotyki szkodzą zdrowiu i życiu. Jednak 20 osób tj. 5,4% odpowiedziało twierdząco na pytanie „czy miało bezpośredni kontakt z narkotykami i dopalaczami.”

Natomiast niepokojące są dane mówiące o tym, iż młodzież wie do kogo się zwrócić, gdyby chciała zakupić narkotyki. Twierdząco odpowiedziało 27% badanych.

Nieliczne osoby mają za sobą doświadczenia związane ze stosowaniem narkotyków. Nie mają one jednak charakteru systematycznego „brania”, ale raczej sporadycznego eksperymentowania. Młodzież robi to często pod wpływem presji grupy rówieśniczej, aby nie być wyśmianym i odizolowanym od środowiska, którym się otacza.

Należy dołożyć wszelkich starań do prawnego zagwarantowania zakazu sprzedaży tych substancji połączonego z egzekwowaniem prawa.

Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania tych uzależniających szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, rodzicami, ale też poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu, nie tyle edukację w zakresie profilaktyki ale, co wydaje się być ważniejsze, uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy nie zniknęły z życia młodego człowieka, a są nieodłącznym elementem procesu dorastania przynajmniej dla części z nich

III. Adresaci Programu

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Jutrosin, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od

środków psychoaktywnych oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień. Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Jutrosin realizują zadania prewencyjne, dotyczące zapobiegania problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty. Programy te opiniowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jednocześnie wspiera placówki oświatowe w ich realizacji.

IV. Realizatorzy Programu

Realizatorem Programu jest Burmistrz Miasta i Gminy Jutrosin. W realizacji Programu uczestniczą: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji oraz placówki oświatowe.

V. Cele i zadania Programu

Cele i zadania programu zgodne są z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii i dostosowane są do potrzeb lokalnych.

Cel główny: profilaktyka i ograniczenie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych aktualnie występujących na terenie gminy Jutrosin.

Cele szczegółowe: prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia oraz zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	
1.Podniesienie wiedzy i świadomości osób odpowiedzialnych za wychowanie w zakresie właściwego rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku narkomanii i dopalaczy wśród dzieci i młodzieży	1. Przeprowadzenie szkoleń dla rodziców	Ośrodki szkoleniowe wyspecjalizowane w problematyce uzależnień.	-Szkoły z terenu gminy Jutrosin. -Rady rodziców -Policja	2021-2024	
	2. Przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli	Ośrodki szkoleniowe wyspecjalizowane w problematyce uzależnień	-Szkoły z terenu gminy Jutrosin. -Policja -Służba zdrowia	2021-2024	
	3. Rozpowszechnia-	Urząd Miasta i	-Szkoły		

	nie materiałów edukacyjnych	Gminy w Jutrosinie	- służba zdrowia	2021-2024	
2. Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu uzależnień i zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	1.Przeprowadzenie cykli szkoleń dla dzieci i młodzież z terenu miasta i gminy Jutrosin	Specjaliści w dziedzinie uzależnień. Nauczyciele i pedagodzy szkolni	- Szkoły z terenu miasta i gminy Jutrosin -Policja	2021-2024	
	2. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych	Urząd Miasta i Gminy w Jutrosinie	- szkoły	2021-2024	
3. Zwiększenie dostępności do poradnictwa w sprawach uzależnień.	1. Możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologicznych i prawnych	Gminna Komisja Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		2021-2024	
4. Zwiększenie zabezpieczenia stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Jutrosin.	1. Zakup narkotesterów	Urząd Miasta i Gminy w Jutrosinie	Policja	2021-2024	

VI. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Środki finansowe niezbędne do realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Jutrosin na lata 2021 - 2024” pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostaną przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Jutrosin”.
3. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Jutrosin w dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii.

4. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Programu dokonywane będą na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Jutrosinie w sprawie zmian w budżecie Gminy Jutrosin.

VII. Postanowienia końcowe

1. Przez cały okres realizacji Program będzie podlegał monitoringowi.
2. Nadzór nad realizacją „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Jutrosin na lata 2021 - 2024” sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Jutrosin.
3. Rada Miejska w Jutrosinie otrzyma coroczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu w terminie do dnia 31 marca każdego roku.
4. „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Jutrosin na lata 2021 - 2024” został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jutrosinie na posiedzeniu w dniu 16.12.2020 roku.